

ЖИТОМИРСЬКИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД

10002, м-н Пуятинський, 3/65, телефон/факс: (0412) 481-604, 481-637 e-mail: inbox@apladm.zt.court.gov.ua

Головуючий у 1-й інстанції: Шимонович Р.М.

Суддя-доповідач: ОСОБА_1

ПОСТАНОВА

іменем України

"28" вересня 2017 р.

Справа № 806/1277/17

Житомирський апеляційний адміністративний суд у складі колегії:

головуючого судді

Шидловського В.Б.

суддів:

Бучик А.Ю.

ОСОБА_2,

за участю секретаря судового засідання

Баліцької Т.М.,

представників позивача: ОСОБА_3, ОСОБА_4,

представників відповідача: ОСОБА_5, ОСОБА_6

розглянувши у відкритому судовому засіданні апеляційну скаргу **Державного підприємства "Радомишльське лісомисливське господарство"** на постанову **Житомирського окружного адміністративного суду** від "21" червня 2017 р. у справі за позовом **Державного підприємства "Радомишльське лісомисливське господарство"** до **Головного управління Державної фіскальної служби у Житомирській області** про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення - рішення ,

ВСТАНОВИВ:

05 травня 2017 року Державне підприємство "Радомишльське лісомисливське господарство" (далі - ДП "Радомишльське лісомисливське господарство") звернулось до суду з позовом, у якому просить визнати протиправним та скасувати податкове повідомлення-рішення Головного управління ДФС у Житомирській області (далі - ГУ ДФС у Житомирській області) від 21.04.2017 № НОМЕР_1 про застосування штрафних санкцій на суму 487 200,00 грн.

В обґрунтування позовних вимог зазначило, що дійсно ДП "Радомишльське лісомисливське господарство" не було подано звіту про контрольовані операції за 2015 рік. За указане порушення контролюючим органом було застосовано до позивача штрафну

санкцію податковим повідомленням-рішенням від 15.09.2016 № НОМЕР_2. Сума штрафу була сплачена підприємством. Попри це, 21.04.2017 контролюючим органом прийнято податкове повідомлення-рішення № НОМЕР_1 про застосування штрафу до позивача в сумі 487 200,00 грн. за неподання звіту про контрольовані операції за 2015 рік після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу, на підставі пункту 120.3 статті 120 Податкового кодексу України. Зважаючи на те, що на момент застосування штрафу за неподання звіту за 2015 рік, Податковий кодекс України не містив додаткової відповідальності за неподання такого звіту, вважає, що застосування штрафних санкцій, введених в дію з 01.01.2017, до правовідносин, які виникли у 2016 році є неприпустимим. Обґрунтовуючи свою правову позицію позивач керується статтею 58 Конституції України та роз'ясненнями, наведеними у Рішенні Конституційного Суду України від 09.02.1999 № 1/99-рп.

Постановою Житомирського окружного адміністративного суду від 21 червня 2017 року в задоволенні позовних вимог відмовлено повністю.

Не погоджуючись з прийнятою постановою, ДП "Радомишльське лісомисливське господарство" звернулося до суду з апеляційною скаргою, в якій просить скасувати вищевказану постанову та прийняти нову, якою позов задовольнити в повному обсязі. В апеляційній скарзі апелянт посиляється на незаконність, необ'єктивність та необґрунтованість оскаржуваного рішення, порушення судом першої інстанції норм матеріального та процесуального права, що є підставою для скасування постанови суду першої інстанції.

Розглянувши матеріали справи, заслухавши пояснення представників сторін, перевіrivши законність та обґрунтованість судового рішення, колегія суддів приходить до висновку, що апеляційна скарга підлягає задоволенню з огляду на таке.

Судом встановлено, що у період з 25.08.2016 по 26.08.2016 посадовою особою ГУ ДФС у Житомирській області проведено документальну позапланову перевірку ДП "Радомишльське лісомисливське господарство" з питання не відображення окремих контрольованих операцій та неподання (несвоєчасне) подання звіту про контрольовані операції за 2015 рік, за результатами якої складено акт від 02.09.2016 № 34/06-30-14-03/13568251 (а.с. 21-26).

У ході проведеної перевірки встановлено порушення ДП "Радомишльське лісомисливське господарство" вимог пп.39.4.2 п.39.4 ст.39 Податкового кодексу України в частині неподання звіту про контрольовані операції за звітний 2015 рік.

Виявлене порушення мало наслідком прийняття відповідачем податкового повідомлення-рішення від 15.09.2016 № НОМЕР_2, яким до ДП "Радомишльське лісомисливське господарство" застосовано штрафні фінансові санкції в сумі 365 400,00 грн. (а.с. 27).

Сума штрафу була сплачена позивачем 27.09.2016, що підтверджується платіжним дорученням № 6104 (а.с. 9).

У період з 22.03.2017 по 23.03.2017 посадовою особою ГУ ДФС у Житомирській області проведено документальну позапланову невідвіду перевірку ДП "Радомишльське лісомисливське господарство" з питань дотримання вимог податкового законодавства України в частині неподання звіту про контрольовані операції за 2015 рік після застосування штрафних санкцій, за результатами якої складено акт від 30.03.2017 № 155/06-30-14-04/13568251 (а.с. 10-14).

Указаним актом зафіксовано, що в порушення пп.39.4.2 п.39.4 ст.39 Податкового кодексу України ДП "Радомишльське лісомисливське господарство" не подано звіт про контрольовані операції центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, до 1 травня 2016 року та після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу.

Не погодившись із висновками акту перевірки, позивач направив до контролюючого органу заперечення від 11.04.2017 № 387 (а.с. 19-20).

За результатами розгляду заперечень, відповідач на адресу позивача направив відповідь від 20.04.2017 № 1667/6/06-30-14-04-10, за змістом якої висновки акту перевірки від 30.03.2017 № 155/06-30-14-04/13568251 залишені без змін (а.с. 15-18).

21.04.2017 ГУ ДФС у Житомирській області прийнято податкове повідомлення-рішення № НОМЕР_1, яким до ДП "Радомишльське лісомисливське господарство" застосовано штрафну (фінансову) санкцію в сумі 487 200,00 грн. (а.с. 7).

Не погодившись із рішенням контролюючого органу, позивач звернувся до суду із даним позовом.

Відмовляючи в задоволенні позовних вимог суд першої інстанції дійшов висновку, що оцінка правомірності поведінки платників податків здійснюється на підставі норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, що діяло на момент вчинення відповідних дій. Водночас, заходи відповідальності, які підлягають застосуванню за вчинені платниками податків порушення, повинні визначатися згідно з нормативно-правовими актами, чинними на час виникнення відповідних правовідносин, тобто на час застосування відповідальності, зокрема винесення відповідних податкових повідомлень-рішень.

Колегія суддів не погоджується з таким висновком суду першої інстанції з огляду на наступне.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків, вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства регулює та визначає Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755- VI (далі ПК України).

Відповідно до п.п.39.4.1., 39.4.2. п.39.4 ст.39 ПК України (в редакції чинній на момент неподання звітності у 2016 році) для цілей податкового контролю за трансферним ціноутворенням звітним періодом є календарний рік.

Платники податків, які протягом звітного періоду здійснювали контрольовані операції, зобов'язані подати звіт про контрольовані операції центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, до 1 травня року, наступного за звітним, засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог закону щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису.

Пунктом 120.3 ст.120 ПК України (в редакції що діяла на момент неподання звітності) визначено, що неподання платником податків звіту та/або обов'язкової документації про проведені ним протягом року контрольовані операції відповідно до вимог п.39.4 ст.39 цього Кодексу до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, тягне за собою накладання штрафу у розмірі 300 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року - у разі неподання (несвоєчасного подання) звіту про контрольовані операції - тобто накладення такого єдиного штрафу передбачалось як за неподання так і за несвоєчасне подання означеного звіту та не передбачалось застосування додаткових штрафних санкцій, які з'явилися у Кодексі з 01.01.2017 року.

Законом України № 1797-VIII від 21.12.2016 року внесено зміни до Податкового кодексу України, в тому числі в новій редакції викладено п.39.4.2 ст.39 та п.120.3 ст.120 ПК України.

Так, відповідно до п.39.4.2 ст.39 ПК України в редакції Закону № 1797-VIII від 21.12.2016 року, платники податків, які у звітному році здійснювали контрольовані операції, зобов'язані подати звіт про контрольовані операції центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, до 1 жовтня року, що настає за звітним, засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог закону щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису.

В подальшому із 01.01.2017 року норми п.120.3 ст.120 ПУ України почали діяти в новій редакції, а саме, визначено правопорушення, яке полягає в неподанні платником податків звіту про контрольовані операції (уточнюючого звіту) та/або документації з трансферного ціноутворення після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу (штрафів), передбаченого цим пунктом, що тягне за собою накладення штрафу у розмірі 5 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожен календарний день неподання звіту про контрольовані операції (уточнюючого звіту) та/або документації з трансферного ціноутворення.

З огляду на зазначене, колегія суддів звертає увагу, що відповідальність платників податків у вигляді штрафних санкцій за неподання звіту про контрольовані операції (уточнюючого звіту) після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу (штрафів), встановлена для таких платників з 01.01.2017 року.

Таким чином, на момент неподання звітності за період 2015 року та сплати штрафних санкцій за це правопорушення 27.09.2016 року не було передбачено штрафної санкції за неподання звітності після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу.

Відповідно до ч.1 ст.58 Конституції України закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Із Рішення Конституційного Суду України від 09.02.1999 року № 1/99-рп, частину першу статті 58 Конституції України щодо дії нормативно-правового акта в часі треба розуміти так, що вона починається з моменту набрання цим актом чинності і припиняється з втратою ним чинності, тобто по події, факту застосовується той закон або інший нормативно-правовий акт, під час дії якого вони настали або мали місце.

Відповідно правомірність поведінки особи, зокрема дотримання нею норм податкового законодавства, слід визначати із застосуванням законодавства, яке діяло на момент вчинення відповідних дій або бездіяльності такої особи.

В свою чергу, заходи відповідальності, які можуть бути застосовані до особи- порушника, слід визначати на підставі законодавства, яке є чинним на момент виявлення та застосування відповідних санкцій.

Таким чином, оцінка правомірності платників податків здійснюється на підставі норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, що діяло на момент вчинення відповідних дій. Водночас заходи відповідальності, які підлягають застосуванню за вчинення платниками податків порушення, повинні визначатися згідно з нормативно-правовими актами, чинними на час виникнення відповідних правовідносин, тобто на час застосування відповідальності, зокрема винесення відповідних податкових повідомлень-рішень.

Однак колегія суддів наголошує, що відповідно до ч.2 ст.58 Конституції України ніхто не може відповідати за діяння, які на час їх вчинення не визнавалися законом як правопорушення.

Оскільки відповідальність платників податків у вигляді штрафних санкцій за неподання звіту про контрольовані операції (уточнюючого звіту) після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу (штрафів), встановлена лише з 01.01.2017 року, тому позивач не може нести відповідальність за таке діяння вчинене у 2015, 2016 роках, оскільки на той час таке діяння не визнавалося законом як правопорушення.

З урахуванням зазначених обставин колегія суддів вважає, що рішення суду першої інстанції слід скасувати та позовні вимоги задовольнити.

Керуючись ст.ст. 195, 196, 198, 202, 205, 207 Кодексу адміністративного судочинства України, суд,-

ПОСТАНОВИВ:

Апеляційну скаргу Державного підприємства "Радомишльське лісомисливське господарство" задовольнити.

Постанову Житомирського окружного адміністративного суду від "21" червня 2017 р. скасувати, прийняти нову постанову, якою позовні вимоги задовольнити.

Визнати протиправним та скасувати податкове повідомлення-рішення Головного управління ДФС у Житомирській області від 21.04.2017 № НОМЕР_1 про застосування штрафних санкцій на суму 487 200,00 грн.

Стягнути з бюджетних асигнувань Головного управління ДФС у Житомирській області на користь Державного підприємства "Радомишльське лісомисливське господарство" витрати зі сплати судового збору у сумі 15 347 грн. 00 коп. (7308 грн. за звернення до суду першої інстанції та 8039 грн. за звернення до суду апеляційної інстанції).

Постанова набирає законної сили з моменту проголошення та може бути оскаржена протягом двадцяти днів з дня складання її в повному обсязі шляхом подачі касаційної скарги безпосередньо до Вищого адміністративного суду України.

Головуючий суддя В.Б. Шидловський

судді: А.Ю.Бучик

ОСОБА_2

Повний текст судового рішення виготовлено "28" вересня 2017 р.